



فاطمه الزهرا سلام الله علیها:

بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر باشد و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسران شان مهربان و بخشنده اند.

کنز العمال، ج ۷، ص ۲۵۵

خبرهای انجمن

- در سومین کنگره سراسری انجمن عناصر کمیاب با حضور اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها که در دانشگاه علوم پزشکی کاشان برگزار شد ۱۲۰ مقاله به صورت پوستر و ۲۶ مقاله به صورت سخنرانی ارائه شد.

- انتخابات چهارمین هیأت مدیره انجمن عناصر کمیاب ایران هم‌زمان با برگزاری کنگره انجام شد و اعضای جدید انتخاب شدند.

اعضای اصلی: ۱- دکتر سیدعلی اصغر مشتاقی؛ ۲- دکتر سیدمهدی میرهاشمی؛ ۳- دکتر محسن فیروززای؛ ۴- دکتر لیدا نوایی؛ ۵- دکتر فرشته بهمنی؛ ۶- دکتر ردی قوجق؛ ۷- مهندس محمدامین احمدی فقیه.

علی‌البدل؛ ۱- دکتر علی‌رضا مصباح؛ ۲- دکتر غلامرضا مشتاقی کاشانیان، بازرس؛ ۱- دکتر میترا نوربخش؛ ۲- دکتر عباس‌علی پالیزیان (علی‌البدل).

- شش نفر از برگزارندگان محقق جوان (زیر ۳۵ سال) که طبق آیین‌نامه انجمن در پایان کنگره انتخاب شدند:

۱- خانم خاطره خرسند؛ ۲- خانم سعیده اسماعیلی؛ ۳- خانم سمیرا کرم‌سیپانی؛ ۴- خانم سمانه خدادادی؛ ۵- آقای علی روزبهانی؛ ۶- خانم سمیه اسمعیلی.

- پنجاه‌وهشتمین جلسه هیأت مدیره و اولین جلسه چهارمین هیأت مدیره انجمن به تاریخ ۹۱/۱۲/۱۶ در دفتر جامعه آزمایشگاهیان برگزار شد.

«بسم الله الرحمن الرحيم»

قطع‌نامه‌ی سومین کنگره عناصر کمیاب ایران در دانشگاه علوم پزشکی کاشان

سومین کنگره عناصر کمیاب ایران در تاریخ ۹ و ۱۰ اسفند ماه در دانشگاه علوم پزشکی کاشان برگزار گردید و موارد ذیل مورد تأیید شرکت‌کنندگان قرار گرفت:

۱- با توجه به آلودگی‌های زیست‌محیطی با عناصر مختلف سمی، توصیه می‌شود که انجمن عناصر کمیاب ایران با متخصصین و سازمان محیط زیست در رفع این معضل و یافتن راه‌حل‌های مناسب جهت جلوگیری از بروز عوارض ناشی از عناصر مختلف هم‌کاری داشته باشد.

۲- توصیه می‌شود در مراکز دیالیز بیمارستان‌ها حداقل قبل از مصرف مایع دیالیز میزان عناصر سمی، به خصوص آلومینیوم تعیین مقدار شود.

۳- توصیه می‌شود که تدریس درس عناصر کمیاب، نه تنها در دوره‌ی دکترا، بلکه در مقاطع مختلف آموزشی انجام گیرد.

۴- انجمن عناصر کمیاب ایران همواره آماده است که با کلیه مراکز آموزشی کشور و محققان و علاقه‌مندان به تحقیق در رشته عناصر کمیاب هم‌کاری‌های لازم را داشته باشد.

مصاحبه دکتر سیدعلی اصغر مشتاقی رییس انجمن عناصر کمیاب ایران در گفت‌وگو با خبرنگاران در حاشیه سومین کنگره عناصر کمیاب در خصوص نقش مهم عناصر کم‌مقدار:

نحوه درست مصرف کردن عناصر کمیاب در جامعه باید به صورت صحیح اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی شود. نداشتن آگاهی در مورد تأثیر عناصر کمیاب در سلامتی و سوء‌تغذیه در جامعه مانع بهره‌گیری کامل از این عناصر و برخورداری از خواص آن‌ها می‌شود.

عناصری مانند روی، منگنز، آهن و آلومینیوم در سلامتی و کارکرد متابولیسم بدن نقش مهمی دارند. آگاهی از میزان و چگونگی مصرف این عناصر نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. گاهی اوقات مصرف بی‌موقع یا بیش از حد این عناصر، نتیجه عکس و منفی در سلامتی بدن ایجاد و موجب تولید سم در بدن می‌شود.

تهیه و وجود بیش‌تر این عناصر به صورت دارویی در جامعه مهم است. آشنا کردن پزشکان نیز با مقوله عناصر کمیاب بسیار با اهمیت بوده و تجویز آگاهانه را به دنبال دارد. عناصر کمیاب افزون بر پزشکی با بخش‌های کشاورزی، دام‌داری، صنعت و محیط‌زیست نیز در ارتباط بوده و استفاده آن در صنعت، داروسازی و کشاورزی می‌تواند به بهبود کیفیت سلامت زندگی انسان‌ها و همچنین محیط‌زیست کمک کند. تبادل اطلاعات و نتایج بررسی‌ها در زمینه عناصر کمیاب می‌تواند گام بزرگ و موثری برای بهبود وضعیت و کنترل میزان عناصر، به خصوص عناصر آلاینده در محیط زیست داشته باشد. استفاده از روش تغذیه مناسب برای رساندن مواد ضروری و عناصر کمیاب بدن هم‌چون آهن و روی به میزان لازم مهم است. همان‌طور که وجود این عناصر کمیاب برای بدن افراد ضروری است کمبود و افزایش میزان مصرف این عناصر نیز برای بدن مضر بوده و عامل بروز اختلالات، بیماری‌ها و عوارض آن برای افراد می‌شود.

یکی از خلاصه مقالاتی که در سومین کنگره به صورت سخنرانی ارائه شد:

اندازه‌گیری و مقایسه میزان عناصر سنگین در نمونه‌های برنج ایرانی و هندی با استفاده از طیف‌سنجی جذب اتمی

علی روزبهانی، محمد اسماعیل موسسی، هادی شمس

پژوهشکده علوم هسته‌ای، پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای، سازمان انرژی اتمی ایران

مقدمه و هدف: برنج از مهم‌ترین غلات و اقلام غذایی جهان است و در ایران نیز این محصول غذای اصلی بسیاری از مردم را تشکیل می‌دهد. در این مطالعه، سطح فلزات سنگین کادمیوم (Cd)، آرسنیک (As) و جیوه (Hg) در برنج، به علت تأثیر منفی این عناصر بر سلامتی مورد بررسی قرار گرفته است. افزایش غلظت فلزات سنگین از حد مجاز، می‌تواند منجر به اختلال در برخی از فاکتورها و اعمال حیاتی بدن گردد. به خصوص تحقیقات اخیر نشان دهنده‌ی سرطان‌زا بودن این عناصر سمی در بدن است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه ۱۳ نمونه برنج ایرانی و ۲۵ نمونه برنج هندی از فروشگاه‌های سطح شهر جمع‌آوری و به روش تجزیه‌ای ANOVA مورد بررسی قرار گرفت. آماده‌سازی نمونه به روش هضم مرطوب با اسید نیتریک و پرکلریک انجام گرفت. غلظت عناصر مورد نظر در نمونه‌های برنج با استفاده از تکنیک طیف‌سنجی جذب اتمی اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که میانگین غلظت عناصر As و Cd و Hg در نمونه برنج‌های هندی به ترتیب برابر با 0.032 ± 0.015 ، 0.041 ± 0.017 و 0.027 ± 0.013 و در برنج‌های ایرانی 0.022 ± 0.009 ، 0.038 ± 0.012 و 0.035 ± 0.017 میلی‌گرم بر کیلوگرم است. هم‌چنین بین میانگین غلظت آرسنیک و جیوه در نمونه‌های تولید داخل و وارداتی اختلاف معناداری مشاهده نشد. به علاوه میانگین غلظت کادمیوم در نمونه برنج هندی افزایش معنی‌داری نسبت به نوع ایرانی نشان می‌دهد ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری: نتایج به دست آمده در مقایسه با مقادیر نرمال گزارش شده توسط سازمان بهداشت جهانی (WHO) بیانگر این است که مقادیر این عناصر در نمونه‌های آنالیز شده در حد نرمال بوده و تهدیدی برای سلامتی انسان ایجاد نمی‌نماید.

واژه‌های کلیدی: برنج، عناصر سنگین، جذب اتمی

مقاله‌های پذیرفته شده در سومین کنگره عناصر کمیاب ایران در سایت مجله علمی پژوهشی فیض دانشگاه علوم پزشکی کاشان قابل دسترسی است.

<http://feyz.hbi.ir>

ادامه مصاحبه دکتر سیدعلی اصغر مشتاقی:

مراجعه تمامی افراد به آزمایشگاه‌های تشخیص طبی با دستور پزشک برای اندازه‌گیری میزان آهن و روی در بدن ضروری است. افراد با تشخیص کمبود میزان آهن و روی بدن خود می‌توانند با نظر پزشک از داروهای لازم استفاده کنند تا کمبود این عناصر را جبران و از عوارض و بیماری‌های ناشی از کاهش این عناصر در بدن جلوگیری کنند. عوارض کمبود این عناصر در بدن به ویژه در بانوان باردار از مادر به نوزاد منتقل و باعث اختلالات جنینی و مشکلاتی در رشد و ضریب هوشی جنین می‌شود. مراجعه دو تا سه بار برای هر زن باردار در طول دوران حاملگی به منظور تشخیص میزان آهن خون ضروری است. زنان باردار با این مراجعه‌ها می‌توانند از بروز بسیاری از بیماری‌ها و عوارض آن در خود و نوزاد جلوگیری کنند. کمبود عنصر روی در بدن افراد جمعیت ایران شایع است. وقوع بسیاری از مشکلات نظیر عقب‌افتادگی ذهنی، پایین بودن ضریب هوشی، اختلالات رشد، بروز دیابت و بیماری‌های پوستی ناشی از کمبود مصرف روی در بدن است.

انجمن علمی عناصر کمیاب برای نخستین بار در ایران در سال ۱۳۸۲ با هدف بررسی نقش عناصر کمیاب در سلامت و بیماری‌های انسان تاسیس شد و تاکنون با مطالعات و تحقیقات انجام گرفته توانسته است به پیشرفت‌های ارزشمندی در حوزه تحقیقات عناصر کمیاب دست یابد. سومین کنگره سراسری عناصر کمیاب ایران با حضور روسای انجمن‌های علمی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و جمعیت هدف اساتید، پزشکان عمومی و متخصص داخلی، مغز و اعصاب و زنان و زایمان، اطفال، دندان پزشکان، گروه‌های بیوشیمی بالینی و تغذیه، نانوتکنولوژی، داروسازی، علوم آزمایشگاهی، سم‌شناسی، پرستاری و مامایی و علوم پایه در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان برگزار شد. سطح مقالات و سخنرانی‌های ارائه شده با موضوع‌های مختلف در این کنگره در سطح بسیار کیفی و بین‌المللی قرار داشت. در حالی این کنگره برای اولین بار در شهری خارج از تهران برگزار شد که دو کنگره قبلی در آبان‌ماه سال ۸۵ و بهمن‌ماه سال ۸۸ به میزبانی دانشگاه علوم پزشکی ایران در تهران برگزار شده بود. در فاصله برگزاری این کنگره‌ها، سمینارهای یک روزه، کارورزی و آموزش‌های مداوم نیز در حوزه عناصر کمیاب برای جمعیت هدف در دانشگاه‌های مختلف برگزار می‌شود. در حال حاضر این انجمن عناصر کمیاب ایران با ۲۵۰ عضو از اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی و غیر پزشکی، سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مختلف فعالیت‌های علمی و پژوهشی خود را دنبال می‌کند. وضعیت مطلوب ارسال و چاپ مقالات سالانه اعضای انجمن در ژورنال‌های بین‌المللی و سایت‌های مختلف علمی وجود دارد. اعضای انجمن در مقاطع دکترا و کارشناسی ارشد با ارسال و چاپ مقالات و پایان‌نامه با موضوعات کاربردی به ویژه در مورد بیماری‌ها، صنعت و گروه‌های شیمی، کارنامه درخشان و فعالی از خود بر جای گذاشته‌اند.